

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

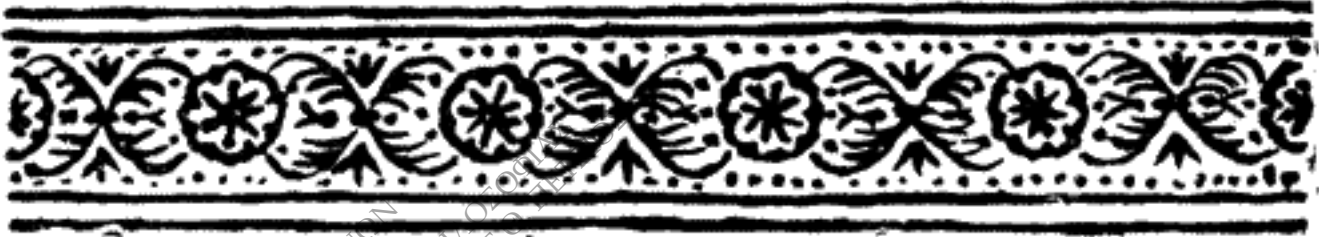
ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΙΟΥΝΙΟΣ

1937

ΙΟΑΝΝΙΝΑ 2008

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Τώρα που τελειώσαν οι καλλιτεχνικές εκθέσεις, μπορεί να γίνη λόγος για τη συμμετοχή της γυναίκας στην καλλιτεχνική μας ζωή, συμμετοχή που ήταν φέτος εξαιρετική σε ποσότητα. Ο σκοπός μου δεν είναι να γράψω φεμινιστικό άρθρο. Ούτε αντιφεμινιστικό. Ζητώ μόνο να βγάλω συμπέρασμα από το γεγονός πως έγιναν φέτος αρκετές ατομικές εκθέσεις γυναικών και πως είδαμε επίσης, για πρώτη φορά, ομαδική επίδειξη γυναικείων έργων με τόν άπροσδόκητο μάλιστα τίτλο «Έκθεσις γυναικείας δημιουργίας». Για μερικούς, είναι ένα άνησυχητικό γεγονός, που μάς πληροφορεί πως οι γυναίκες έρχονται να προσθέσουν έργα στην υπερπαραγωγή μας γλυπτών και πινάκων, και να αυξήσουν το «παρακράτημα», για να μεταχειρισθώ το σταφιδικόν όρο. Για τους άλλους, αντικρούζουμε κι' έδω το γενικό φαινόμενο της διανομής της εργασίας μεταξύ ανδρών και γυναικών, της εξόδου από το γυναικωνίτη. Μά' έξω απ' αυτά, υπάρχει το ζήτημα της ποιότητας. Τι μπορούν να δώσουν οι γυναίκες μας στην τέχνη; Όσο για το ζήτημα τούτο, θά' μού επιτρέψει ο αναγνώστης μου να διαφωνήσω με μια μεγαλοφυΐα, — πράγμα απαραίτητο για να φτάση το άρθρο τούτο στο τέλος του, — κι' η μεγαλοφυΐα αυτή είναι ο Σοπενάουερ, εκείνος δηλαδή που έβγαλε άμείλικτη καταδικαστική απόφαση για τη γυναίκα.

Η τέχνη, κατά το Σοπενάουερ, είναι δουλειά μόνο τών ανδρών, για το λόγο πως η γυναίκα είναι μύωψ. Διανοητικός μύωψ. Δέ βλέπει παρά την κοντινή και άμεση πραγματικότητα, μόνο ό,τι υπάρχει αυτή τη στιγμή. Ό,τι είναι πίσω και μπρός από την παρούσα στιγμή, δηλαδή το παρελθόν, το μέλλον, το άπόν, αυτό ένεργεί στις γυναίκες πολύ λιγώτερο παρά στους άντρες. Άνίκανες να άπολυτρωθούν από τη «στιγμή», είναι άνίκανες να ζήσουν διά του λογικού το χτές και το αύριο. Δέν έχουν κανένα άληθινό συναίσθημα μουσικό, ποιητικό, πλαστικό, κι' όταν νομίζουν πως το έχουν, δέν καταλαβαίνουν πως αυτό είναι κοκεταρία για ν' άρέσουν.

Αυτή είναι, χωρίς έγώ να προσθέσω τίποτε, — γιατί μάλλον άφαιρώ μερικά, — η γνώμη του φιλοσόφου για το «άναισθητικόν» φύλον, καθώς το χαρακτηρίζει. Τώρα,

ή μεγάλη μορφή του αισθητικού και του φιλοσόφου δέ μ' έμποδίζει να έφεισιβάλω την άπόφασή του. Έκαμε, νομίζω, ένα λάθος φανερό. Το λάθος πως έβαλε ως όρο της τέχνης τη μεγάλη δημιουργία. Όχι, τέχνη δέν είναι ή μεγαλοφυΐα και ή πρωτοτυπία. Ύψώνοντας μια τέτοια φοβέρα ως όρο της τέχνης, δέν καταργούμε τάχα το αισθητικό γεγονός; Και το αισθητικό γεγονός τί άλλο είναι από την άπλη καλαισθησία; Άς σταθούμε λοιπόν λίγο χαμηλότερα. Άς πούμε πως τέχνη είναι ή καλαισθησία. Η καλαισθησία είναι επίσης σπάνιο δώρο, χωρίς να γίνεται φοβέρα σαν την πρωτοτυπία και σαν τη μεγαλοφυΐα. Είναι ή φυσική προδιάθεση που οδηγεί λίγους ανθρώπους — πολύ λίγους μέσα στο σύνολο — να ξεχωρίζουν το άρμονικό από το δυσαρμονικό. Είναι το έμφυτο κριτήριο τών αισθητών. Το gusto. Είναι αυτή που παράγει είτε διακρίνει στα έργα τών άλλων το «της άκοης τε και άψεως ήδύ». Στη φράση αυτή του Πλάτωνος βρίσκεται ή τέχνη. Άντι να τη στηρίξουμε στον Ιλιγγο, καθώς θέλει ο Σοπενάουερ, άντι να βάζουμε τον όρο του φοβερού και να ζητούμε μόνο στην τέχνη Προφήτες, άς κατέβουμε λιγάκι. Η καλαισθησία είναι χαμηλό μά στερεώτερο βάθος. Με τη βάση της καλαισθησίας, που είναι ή μόνη άτράνταχτη, μένει μέσα στην τέχνη — γιατί με τη βάση της μεγαλοφυΐας έπρεπε να φύγη από κεί — το κοινωνικώτερο μέρος της Ιστορίας της τέχνης, ή βιοτεχνία, ή έφηρμοσμένη τέχνη. Μπορούμε ν' άποκλείσουμε τη γυναίκα από την περιοχή αυτή; Όχι βέβαια. Η φύσις της έδωσε την καλαισθησία, τη λεπτή προσοχή και την ύπομονή που χρειάζεται για τους κλάδους της έφηρμοσμένης τέχνης. Η κοινωνία της έμπιστεύεται το ζωντανότερο καλλιτεχνικό της έργο, το γυναικείο φόρεμα. Η οικογένεια της αναθέτει την τάξη τών αντικειμένων του σπιτιού, μια δουλειά που ο Ξενοφών, πολύ σωστά, την τοποθετούσε μέσα στο ώραίο. Άν λοιπόν τέχνη είναι ό,τι έχει σκοπό να έξωραίση το περιβάλλον του ανθρώπου, ή γυναίκα είναι μέσα στην τέχνη. Και είναι εύτύχημα που στην πρώτη ομαδική επίδειξη γυναικείας καλλιτεχνίας που είχαμε φέτος, αρκετές γυναίκες, πολύ περισσότερες άπ' ό,τι θά περίμενε κανείς, άντι ν' αυξή-

σουν τὸ παρακράτημα καὶ νὰ περιπλέξουν τὸ οικονομικὸ πρόβλημα τῆς καλλιτεχνίας μας, ἔκαμαν μιὰ ἔξυπνη ὅσο καὶ πρακτικὴ στροφὴ πρὸς τὴ διακοσμητικὴ, δικαιολογώντας μὲ ἔργα καλαίσθητα ἀσυνήθιστους γιὰ μᾶς τίτλους τοῦ προγράμματός, σὰν αὐτούς: Σμαλτικὴ — Μωσαϊκὸ — Βιβλιοδετικὴ — Χρυσοχοϊκὴ — Ψαλιδωτικὴ — Κεραμικὴ — Διαφημίσεις.

Τὰ σμάλτα τῆς δ. Διαμαντοπούλου, αὐτὴ τὴ φορὰ φτασμένα σὲ λαμπρὴν ὀριμότητα, τὰ κεραμικὰ τῶν κυριῶν Ὁγδῆ, Δημαρχοπούλου καὶ Λαφαζάνη, τὰ ὑελοτεχνήματα τῆς δ. Παρασκευαΐδου, ἡ σοβαρὴ καὶ πολύμορφη ἐργασία τῆς δ. Βοΐλα στὸ μωσαϊκὸ, ἡ πρώτη συμπαθητικὴ ἐμφάνιση τῆς δ. Καντζίκη στὴν τέχνη τοῦ ψηφιδωτοῦ, ἡ χρυσοχοϊκὴ τῆς κ. Βέμπερ, κλάδος διακοσμητικῆς ποῦ πρῶτὴ φορὰ ἐμφανίζεται σὲ ἔκθεση μὲ τὴ λεπτὴ καὶ σταθερὴ τέχνη αὐτῆς τῆς κυρίας, ἡ βιβλιοδετικὴ τῆς κ. Γανιάρη, ποῦ ἀνοίγει νέο δρόμο στὴν τέχνη τοῦ εὐτρεπισμοῦ καὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ βιβλίου, οἱ ζωγραφικὲς ἀγγελίες — affiches — τῆς δ. Ρέας Λεονταρίτου, φανερώνουν πῶς οἱ γυναῖκες πῆραν στὰ σοβαρά, περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄντρες, τὸ ρόλο τοῦ ὀραίου στὴν πρακτικὴ μας ζωὴ. Ὅταν συλλογιστοῦμε τὴν ὑπομονή, τὴν ἀγάπη καὶ τὴν πίστη ποῦ χρειάζεται, γιὰ νὰ σκύψῃ ἓνας καλλιτέχνης στὸ μικρὸ διακοσμητικὸ ἔργο, ἐκεῖ ποῦ ἐνώνεται μὲ τὸν artisan, θὰ δικαιολογήσουμε ἴσως καὶ τὸν ἀπίθανο τίτλο τοῦ προγράμματός: «Ἐκθεσις γυναικείας δημιουργίας». Γιατὶ μιὰ καλὴ καρφίτσα εἶναι περισσότερο δημιουργία ἀπὸ τὸ μέτριο ταμπλώ καὶ τὸ μέτριο γλυπτό. Ἀσφαλῶς εἶδαμε τέτοια στὴν ἔκθεση τῶν γυναικῶν, δὲν ἔλειψαν ὅμως καὶ μερικὰ ἔργα μὲ αἰσθητικὴν ἀξία τόση ὥστε νὰ μποροῦν νὰ μετρηθοῦν μὲ ἔργα τῶν καλῶν μας ζωγράφων.

Κοντεύει ἓνας αἰῶνας ποῦ ὁ φιλόσοφος ἔγραψε τὸν ἀφορισμὸ του. Στὰ ἑκατὸ αὐτὰ χρόνια δὲ βγήκε καμμιά ἐξαιρετικὴ γυναικεία δημιουργία στὴν τέχνη. Καὶ σὲ τοῦτο ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀληθινός. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι λόγος ν' ἀποκλείσουμε τὴ γυναῖκα ἀπὸ τὶς πλαστικὲς ἢ τὶς διανοητικὲς τέχνες ἀπλούστατα ἐπειδὴ δὲν ἀποκλείσαμε καὶ χιλιάδες ἄνδρες ποῦ στὸν κλάδο τῶν ὀραίων τεχνῶν, μ' ὄλους τοὺς τίτλους τοῦ φύλου τους, δημιουργοῦν ἐπίσης μέτρια πράγματα. Ἀπὸ τὴν πλημμύρα τῆς ἀσήμαντης ἢ τῆς ἀποκρουστικῆς τέχνης ποῦ κατακλύζει σήμερα τὴν Εὐρώπῃ μὲ λίγες ἐξαιρέσεις σχετικὰ πρὸς τόση παραγωγή, δὲ βλέπω γιὰτί, οἱ γυναῖκες πρέπει νὰ λάβουν τὴν τιμὴ νὰ ἐξαιρεθοῦν. Δὲν ἔχουν τὴ μεγαλοφυΐα. Ἡ μεγαλοφυΐα ὅμως πιθανώτατα εἶναι προϊόν ὁμαδικὸ, ποῦ ἀπαιτεῖ μακροχρόνια προετοιμασία. Ἄν λοιπὸν ἡ μεγάλη πλημμύρα τῶν ἀσήμαντων ἔργων ποῦ βασανίζει τὴν ἐποχὴ μας καὶ στὴ φιλολογία καὶ στὶς πλαστικὲς τέχνες

— καὶ εἶναι ἔργα κυρίως τῶν ἀνδρῶν, — εἶναι κι' αὐτὴ στοιχεῖο μιᾶς τέτοιας προετοιμασίας, τότε ὅλοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἠττηθοῦν καὶ νὰ πέσουν στὴ γενικὴ προσπάθεια γιὰ τὸ καλλίτερο. Καὶ ἄντρες καὶ γυναῖκες.

Πρέπει νὰ σημειώσω πῶς τὸ ἀναμφισβήτητο γυναικεῖο στοιχεῖο, τὸ συναίσθημα, δὲν ἔπαιξε γενικὸ ρόλο στὴν πρῶτὴ ἔκθεση γυναικείας καλλιτεχνίας. Ἄν ὅμως δὲν εἶχε τὴ γενικὴν ἐκδήλωση ποῦ θὰ περιμενε κανεὶς, εἶναι ἐπίσης ἀλήθεια πῶς τὸ συναίσθημα φανερώθηκε μὲ ἐξαιρετικὴ ζωηρότητα στὰ ἔργα μιᾶς μόνο γυναίκας, ποῦ δὲν εἶχε ποτὲ ἐνοχλήσει τὴ δημοσιότητα, — στὰ μικρὰ γλυπτά τῆς κυρίας Αἰκατερίνης Μπεκιάρη. Ὅνομα ἀγνωστο στὴν τέχνη. Πρόκειται γιὰ μιὰ ἡλικιωμένη κυρία, ποῦ ἀσχολεῖται στὸ νοικοκυριό της. Ἀπὸ τὴν ἀθόρυβη αὐτὴ γυναῖκα, ποῦ βρίσκεται στὴν ἄλλη ἄκρῃ ἀπ' ὅ,τι ὀνομάζουμε φεμινισμό, βγήκαν οἱ ἑναρμόνιοι, παράδοξοι καὶ ἀλγεινοὶ ἐκεῖνοι στοχασμοὶ σὲ πηλό. Γιατὶ τέτοιο ἦταν τὸ ἔργο ποῦ εἶδαμε. Πλαστικὲς σκέψεις. Ἄν ζητούσαμε νὰ βροῦμε τὴν πλαστικὴ χωρὶς γλυπτικὴ, νὰ πῆ κανεὶς, τὴ γλυπτικὴ χωρὶς τὴν προδιάθεση καὶ τὸ σκοπὸ, τὴν τέχνη καθαρὴ ἀπὸ τὸ λογικὸ καὶ τὸ βουλευτικὸ, τὴν τέχνη χωρὶς τὴν τεχνικὴ, τὴν τέχνη χωρὶς τὴν τέχνη, ποῦ ἄλλοῦ θὰ τὴ συναντούσαμε παρά στὶς ἀκούραστες αὐτὲς μορφές ποῦ πρόβαλαν ἀνέγγιχτες ἀπὸ τὰ βάθη τῆς γυναικείας ψυχῆς; Δὲν εἶχαν θέμα. Ὅπως στὴ μουσικὴ, ἔτσι καὶ σὲ μιὰ ἀνυστερόβουλη πλαστικὴ, ποῦ ἔχει μεγάλες ὁμοιότητες μὲ τὸ ἀσυνείδητο τοῦ μουσικοῦ ἔργου, δὲν μπορούμε νὰ διακρίνουμε παρά μιὰ γενικότητα. Ἄς τὴν ποῦμε «πόνο». Οἱ ἀλγεινὲς αὐτὲς σκέψεις ἦταν ἀπὸ κείνες ποῦ θέλουν νὰ μείνουν ἔξω ἀπὸ τὴ λογικὴ περιοχὴ, ποῦ σβύνουν μόλις τὶς ὀρίσης καὶ τὶς ὀνομάσης. Δὲν δέχονται νὰ ζήσουν παρά μόνο στὸ ψυχικὸ σκίῳφως, σὲ ὀρθοὺς καὶ σὲ λυκόφωτα. Τί πρέπει νὰ ζητήσουμε ἀπὸ τέτοιες ἀθόρμητες δημιουργίες παρά τὴν εἰλικρίνεια; Τὰ μικρὰ ἔργα τῆς κ. Μπεκιάρη εἶχαν σὲ ἐξαιρετικὸ βαθμὸ αὐτὴ τὴν εἰλικρίνεια. Καὶ δὲν ἦταν ἀπλὲς δοκιμές. Ἦταν ἀρμονίες ἔντονες καὶ ἀγνές, ἄλλες τραχειές ἀπ' τὴν εἰλικρίνεια, ἄλλες ἀόριστες καὶ εὐκολόσβυστες, ποῦ πηγαινιαν νὰ σβύσουν σὰ νὰ ἔτρεμαν τὸ φῶς καὶ τὸ θόρυβο. Δὲ θὰ γίνουν στερεὰ ὕλη αὐτὰ τὰ ἔργα. Δὲ θὰ φύγουν ἀπὸ τὴν ἀοριστία τῶν στοχασμῶν. Δὲ θὰ τὰ ἴδουμε γλυπτικὴ σὲ μέγεθος. Καὶ ὅμως εἶναι σὰ μνημεῖα στημένα στὸν πόνο. Ἄπαντοῦν σὲ προβλήματα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Μὲ τὴν ἀφροντισία της γιὰ τὸ ἀρχιτεκτονικὸ μέρος, — μολονότι κι' ἐκεῖ τὸ συναίσθημα τὴν ὀδήγησε σὲ μερικὲς παράδοξες ἐπιτυχίες, — μὲ τὴν τόλμη ποῦ ἡ γυναῖκα αὐτὴ βρῆκε αὐτὸ ποῦ εἶχε ἀνάγκη νὰ ἐκφράσῃ, κοιλαίνοντας κάποτε ἀντὶ νὰ γεμί-

ζη τὸν ὄγκο, σκάβοντας ἀνθρώπινες μορφές ἀντὶ νὰ τίς πλάσῃ, μᾶς ἔδωσε μιά σειρά ἀπὸ ἐκφραστικά, πρωτότυπα, παρθένα σχήματα. Εἶναι, ὡς τὸ ξαναποῦμε, ἔργα μιᾶς γυναίκας ποὺ δὲν ἔκαμε ποτὲ γλυπτική, οὔτε ἄλλη τέχνη, μιᾶς νοικοκυρᾶς. Κι' εὐκόλα ὁ θεατὴς, μπροστὰ στὸ ἀβίαστο τρῦτο ἀνάβρυσμα τῶν μορφῶν, στοχάζεται πὼς μιὰ ψυχικὴ δύναμη, ποὺ δὲν ἔφτασε ποτὲ στὴν ἐπιφάνεια τῆς συνειδήσεως αὐτῆς τῆς γυναίκας, τὰ δούλεψε στὸ σκόταδι τῆς καὶ τὰ προετοίμασε, πὼς ἡ ἴδια δὲν τὸ εἶχε νιώσει παρὰ μόνον ὅταν τὰ δάχτυλά της κινήθηκαν γιὰ νὰ δώσουν στὸν πηλὸ μορφὲς ἡδὴ σχηματισμένες ἀπὸ τὸ συναίσθημα. Τίποτε δὲ μᾶς θυμίζει, ὅσο αὐτὲς οἱ μορφές, τὸ φιλόσοφο Χάρτμαν ὅταν μᾶς μιλήσῃ γιὰ «ἕνα θαυμάσιο ἀσυνείδητο ποὺ ὀνειρεύεται καὶ προσεύχεται τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἀνθρώπος δουλεύει γιὰ τὴ ζωὴ του». Δὲν ξέρουμε ποιὲς προϋποθέσεις χρειάζονται γιὰ νὰ ἐνεργήσῃ ἔτσι στὴν τέχνη τὸ ὑποσυνείδητο. Ὅποια

ὅμως κι' ἂν εἶναι ἡ ψυχολογία μιᾶς τέτοιας αὐθόρμητης παραγωγῆς, ἡ πρώτη ἔκθεση γυναικείας καλλιτεχνίας στὴν Ἑλλάδα δὲν μπορούσε νὰ μᾶς δώσῃ ἔργο πρὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν ψυχολόγο καὶ τὸν αἰσθητικὸ, ἔργο τοῦ συναίσθηματος, ὅσο ὁ ἀγνὸς κι' ὁ ἔντονος αὐτὸς ἐξπρεσσιονισμὸς μιᾶς γυναίκας ποὺ δὲν ξέρει γλυπτική.

Τὸ συμπέρασμά μου: Τὸ γεγονὸς πὼς οἱ γυναῖκες στεροῦνται τὴ μεγαλοφυΐα ἢ ἔστω καὶ τὴν πρωτοτυπία, δὲν εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ ὑπογράψουμε τὴν ἀπόφαση τοῦ φιλοσόφου. Ἐφόσον δὲν ἔχουμε ἐπιχειρήματα νὰ τοὺς ἀρνηθοῦμε τὴν καλαισθησια προπάντων — ποὺ μᾶς εἶναι πολὺ ἀρκετὴ γιὰ τὴν τέχνη — καὶ τὸ ἔντονο συναίσθημα, οἱ γυναῖκες θὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἰκανότητα νὰ συμμερισθοῦν στὴν περιοχὴ τῆς τέχνης καὶ τίς ἐπιτυχίες καὶ τίς ἀποτυχίες τῶν ἀνδρῶν. Ἄς περιμένουμε τὴ δεύτερη ἔκθεση γυναικείας — ὄχι «δημιουργίας» αὐτὴ τὴ φορὰ — καλαισθησίας.

ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

JOSIP ROGACNIK

ΞΕΝΗΤΕΙΑ

Νύχτα βαθειά

— τί τ' ὄφελος νὰ κλείσω τίς κουρτίνες; —
νὰ τὸ φεγγάρι, ἀγαπητό, ποὺ μὲ ξυπνᾷ καθὼς σκορπᾷ
τίς ἀργυρὲς του ἀχτίνες.

Νειριάζομαι ὀλοξύπνητος καὶ λέω: Τὸ ἴδιο τοῦτο φῶς
θὰ λούζῃ καὶ τὸ σπῆτι μου στὴν ἀσημιᾷ ἀγκαλιά του.
Ἡ λάμψη ἐτούτη στοργικὰ θ' ἀπλώνεται τὴν ὥρ' αὐτὴ
κι' ἀπάνου στὴ σλοβένικη γλυκειὰ μας γῆ, ἐκεῖ κάτω.

Κι' ὡς ἀγρυπνῶ, τὰ μάτια μου γιομίζουν δάκρυα σιωπηλά.
Ἄχ! εἶν' ἀζώητη ἡ ζωὴ στὴν ξενητεία καὶ ρεῦει!
Μοιράζεται τὸν πόνο μου καὶ τὸ φεγγάρι ἀπὸ ψηλά
καὶ πάει πίσ' ἀπ' τὰ βάρβαρα βουνά καὶ βασιλεύει.

RADE DRAINAC

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΙ' Ο ΙΣΚΙΟΣ ΜΟΥ

Φρέσκο, ζεστὸ ψωμί εὐωδιάζει ὁ δρόμος,
μὰ τὰ πλατάνια ἀναθροοῦν παράξενα, σὰν οἰμωγές·
κ' εἶναι τοῦ καμπαρέ τὰ παραθύρια κόκκινα
σὰν ἀνοιχτὲς πληγές.

Οἱ ἀνθρώποι βγαίνουν κουρασμένοι, ἀνοίγουνε
τῶν σκουπιδιῶν τίς κάσες τίς κλεισμένες,
μὲ τὰ κουρέλια ρίχνουν, μὲ τὰ φρόκαλα,
καὶ τίς ἡμέρες τοὺς μαζί τίς μεταχειρισμένες...

Γιὰ ἑκατοστὴ φορὰ τὸ ξαναδένω τὸ τραγούδι μου
χωρὶς ψυχὴ — μὲ κόκκαλα κάτω ἀπ' τὸν ὄγκο τῶν σπιτιῶν σπασμέ να
Στὴν ἔρημία τῶν δρόμων τὰ λαμπιόνια ἀεροκρέμονται
σὰ ρόδα στὴν ἀγωνία παραδομένα.

Μεταφρ. ΑΙΜΙΛΙΑ ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗ